

Jornades per a la Cooperació en l'Estandardització del Català

per David Casellas

L'Institut d'Estudis Catalans (IEC) va expressar la voluntat d'establir una cooperació adequada entre la societat i l'autoritat acadèmica que, arran de les crítiques que ha rebut el nou diccionari del IEC, s'han fet més necessàries. Per això va convocar unes Jornades (els dies 25 i 26 de novembre) obertes a la participació de tots els professionals de la llengua.

Les Jornades van començar amb la salutació de Joan A. Argenter, president de la Secció Filològica del IEC, i van ser inaugurades per Lluís Jou, director general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, i Joan Melià, director general de Política Lingüística del Govern Balear. Esperem que aquesta bona entesa entre els representants de les Illes i el Principat presagii un canvi en les relacions polítiques entre els diversos territoris que componen els Països Catalans.

El matí del dia 25 es va caracteritzar per la propaganda institucional de les tasques portades a terme des del IEC, des de les universitats i des del Departament d'Ensenyament. Destaquem la presentació del Centre de Referència en Enginyeria Lingüística (CREL) (a càrrec de M. Teresa Cabré), que ha de servir per a la introducció de la llengua catalana dins les noves tecnologies i ha de possibilitar, per exemple, la creació i perfeccionament de programes de traducció automàtica o d'escriptura per mitjà de la veu. Sens dubte, però, la intervenció més ben acollida per part del públic va ser la de Joan Carles Martí, president de l'associació cívica El Tempir d'Elx. Joan Carles Martí ens va donar fe de la vitalitat de la llengua catalana a la zona d'Elx (on el català és parlat pel 50 % de la població), malgrat les mancances i l'aïllament que pateixen. Un dels problemes més importants entre les relacions del Principat i el País Valencià és culpa del fet que som una «nació policèfala», de la qual València i Barcelona es disputen la capitalitat.

La tarda va ser dedicada a la funció de l'assessorament lingüístic; per tant, hi eren presents els assessors lingüístics dels principals mitjans de comunicació i de les institucions. De fet, però, cadascú es va limitar a assumir el paper que li tocava, sense gaires sorpreses. Potser cal destacar la intervenció més contundent d'Albert Jané, el qual, després de delimitar quina és la feina del corrector, va queixar-se del gran nombre de llibres d'estil existents (amb solucions oposades) i que sovint fan una crítica a la normativa vigent i s'ocupen de qüestions gramaticals, cosa que no correspondria a un veritable llibre d'estil. També cal destacar la proposta de col·laboració de Joan Vilarnau, administrador de la llista de distribució electrònica ZEFIR, per tal que aquesta llista esdevingui una veritable plataforma per a la cooperació per a l'estandardització del català.

El dia 27 va ser dedicat bàsicament a la lexicografia: l'onomàstica, la tasca del TERMCAT, l'estudi dels neologismes, la utilitat dels corpus informatitzats, el lèxic especialitzat del diccionari del IEC (DIEC)... Cal remarcar l'afany de destacar i explicar la tasca feta des del TERMCAT i des de les comissions encarregades de redactar una segona edició del DIEC. En canvi, l'anunciat debat sobre el mateix tema va ser gairebé inexistent, ja que fou més aviat una repetició o ampliació del que s'havia dit en les ponències: no hi va haver cap mena de controvèrsia. A més, després que el temps destinat al debat fos consumit gairebé en la seva totalitat pels mateixos ponents (hi quedava un quart escàs), les intervencions del debat eren gairebé totes fetes per les persones que d'alguna manera o altra estaven relacionades amb l'organització de les Jornades.

El debat més fructífer fou el darrer, on van intervenir uns brillants oradors com Jaume Cabré, Joaquim M. Puyal, Joan F. Mira i Josep Lacreu. En aquest debat sobre estil i normativa cal destacar la crítica de Jaume Cabré al llenguatge emprat generalment pels comunicadors, un llenguatge molt empobrit i farrés d'incorreccions i excessius anglicismes. Cal tenir en compte el poder que tenen els comunicadors per a imposar el model de llengua que empen (un model gens d'acord amb un català genuí i correcte). També va qüestionar els coneixements lingüístics que s'ensenyen en les facultats on es formen aquests professionals. En el mateix sentit va insistir el valencià Joan F. Mira, mentre que Puyal va exposar quins són els coneixements essencials perquè un comunicador faci bé la seva feina i les dificultats amb què es troben per a poder actuar amb professionalitat. Així mateix, Puyal va estar d'acord amb Cabré en el fet que la major part de comunicadors catalans no assoleixen el grau de coneixements lingüístics mínims necessaris.

Resumint, considerem que aquestes Jornades han estat altament positives per a la relació entre els professionals procedents de diferents àmbits, malgrat algun aspecte millorable (com ja ha estat dit en fer referència a la dinàmica dels debats). També hi hem trobat a faltar ponències on es parlés d'aspectes gramaticals i de quines directrius es pensen seguir a l'hora d'elaborar la futura nova gramàtica de la llengua catalana. Potser s'ha insistit molt en l'estudi del lèxic, però poc en la gramàtica, que, al cap i a la fi, és l'element cabdal en la fesomia de la llengua. De fet, aquestes Jornades han servit per a conèixer quines són les tasques de què s'ocupen el IEC i els organismes que hi estan vinculats, però no s'ha tractat en cap moment de problemes concrets de la normativa de la llengua catalana. Esperem, però, que aquests aspectes es puguin discutir en futures Jornades. ♦